

Herkó Páter

Redakcia a vydavateľstvo :
Budapešť, Zsibárus-utca 7. szám.

Na pol roka 1 zl.
Vychádza každú nedeľu.

Predplatná cena :
na celý rok 2 zlaté.

Opravdivý vodca kresťanského ľudu.

Phán Mhór-Dhór-Khobhi-Khón budhe redhigovath v troch rhečiach nhoviny, najviac ale prothi Krestanu a slovenskému Herkó-Pátru má po papieri behaf.

Žalospevy ľudové.

Pred 3 tisíc rokami napísal prorok Jeremiaš pre Herkó Pátra.

Alef.

Vo veľkom smútku je teraz mesto, dedina,
Ktorá kedysi radosťou bola naplnená.
Zostalo všetko už, jako gdova,
Ktorá už nikoho nemá doma.
Zfažuje sa na ne otroctvo,
Smutno vyzerá u nás kresťanstvo.

Bet.

Plačeme jak v opustenej noci,
Lebo nám nik nenie na pomoci.
Ja biedny ľud nemám už priateľa,
Proti mne mnohých i ľudskosť opustila.
Odvrátila sa tiež i vláda,
Ktorá teraz proti mne kráča!

Gimel

Rozprehol sa už ľud po svete,
Biedu on tre či v zime, či v lete.
Vohnali do pohanského príbytku,
Kde svedomie nemá odpočinku.
A keď za sväté právo ľud bojuje,
Nepriateľstvo ho tým viac ponižuje.

Dalet.

Ešte i cesty Cirkve sa rmutia -
Preto, že vymreli a schovali sa ľudia.
Ktorí by jej pomôcť mohli.
A tak kde sú teraz ti výborní?!
Lička panien sú červené,
Keď majú byť opleckom párené.

He.

Nepriatelia sa dostali jej na čelo,
Zkazonosní bohatnú z nej veľmo.
Pán Boh jej vylepil takú vládu,
Že svedomie nevolala na poradu.
Už odvlasičujú malé dieťa,
Vychovatelia bez náboženstva.
Oh môj drahý národ, predrahá krajina,
Či ti má byť ešte opätovaná ta rada?
Obrať sa k Matičke; to je tvoja ochrana.

N. J.

Ani čert pekelný sa veru ani o mak netrase pred temianom a svätenou vodou viacej, nežli naši recipovani židia sa trasú pred Luegerom.

Dačo veľmi uprimného a pristatočného sa musí nachádzať pri tom človekovi, pre ktorého pôvod lože, jako uhorská khóserová tlač také peny vypúšťa.

Dobrá rada. Minister Wlassiě má veľa výborných a znamenitých radeov; predsa ale všetci do kopy mu nevedia dôkladnej rady dať, jakoby sa jeho meno nesmrteľným stať mohlo na poli osvety národnej.

Nuž ja dám dobrú radu tomu vysokému pánovi — a to celkom zdarma. Nech si dá priniesť dakoľko ročníkov z úradných novín osvety („Közoktatás“ rečené) jestli jeho radeovia ešte nepoodvlakovali na miesto, kde každý pešky chodí! a tam najde toľko myšlienok, ktoré by sa ráz už vteliť mali, že meno pána ministra skvelé bude v ministerstve osvety — na veky.

Rakúski švagrovia sa pasujú teraz dušou telom s našimi ministry o 42 percentovú kvótu.

Herkó Páter v tomto ohľade tiež prekabáti ministrov; on totižto pristane aj na 70 percentovú kvótu, len nech nám dajú osobitný dvor kráľovský, osobitné územie colné a neodvislé vojsko.

Na statočnosť svojho slova sa odvolávame, že milujeme švagrov rakúskych, len nech nám neukajú hrube do mešca peňažného.

Platili sme my už aj vyše 200 percentovej kvóty, cez tri sto rokov braniae sami bez všetkej pomoci krajinu oproti Turkovi.

Sotva sa rozniesla povest, že Lueger je povolaný do Maďarorságu od dakofkých antisemitov čo host; a už je povetrie tejto krajiny až preplnené výhražkami hroznými vymysleninami a s vejgešrín.

Keby k dačomu takému naša tvár pritúlit sa mohlo; i my by sme podobne mohli zachádzať s Rotšildom, jaknáhle jeho vysokosti sa bude páčiť prekročiť prah Maďarorságu.

A keby sme to v skutku i učinili, ale čo-že by riekli na to v mene osvieteného liberalismu a humanizmu ritíri tlačie machabejskej šľachetní??

Medzi kóšerno-liberálnymi velikáši zas lapili jedného, ktorý nepravo premrval, ačí míšal karty, keď veľké peniaze boli v otázke.

Aj ostatní sú neni veľa lepší, len obratnejší (šikovnejší). S faložnými kartami sa hrajú oni už od dávna. Len mámia ľud, klamú seba a svet.

Zas sa počína klátif povetrie, že by mali byť nové voľby na vyslancov do snemovne.

Nebudú to voľby, lež len jarmok krajinský, ačí všeobecný pohyb vojska a celého četníctva.

No do spomienky brat rad všetkých odvislých úradských, je darobné mletie ústami.

Ludová strana ale, jak dajaká odrástla buková hora, stojí pevne a neohrožene sa díva do očí panákov.

Vietor vážneho chyru veje o tom, že mestá chcú pisebne poslať svoju mienku pánu ministrovi, aby bola zrušená smlúva, dľa ktorej židi majú mať v prenájme karty milleniumové vstupiace, lebo vraj ináč je sa čo obávať, že mnohé mestá ani nepridu do Judapešte.

To je už potom múdra reč.

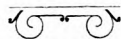
Skoda ale, že u nás také dačo nikdy nenie s očakávaným výsledkom spojené.

Novomódna pieseň.

Milujem ja hentú devu,
Viacej nežli pohan modlu,
Chcel som si ju vziať za ženu,
Mal som veru tú myšlienku,
Spomnel som si: necham ju ja,
Lebo veľa má z jazyka.

Na zkúške matúrke veľa sa žiada od mladíkov tak, že z nich mnohí prepadnú bez toho, žeby ích telo aj len o mak očí o vlas nižšie sa dostalo.

A veď netreba toľko žiadať od tých mladíkov, ktorí veru bez vymienku všetci budú vedieť, že Koppenhága je tak pri Viedni, jako Trenčiansko pri Červenom mori.

Pieseň.

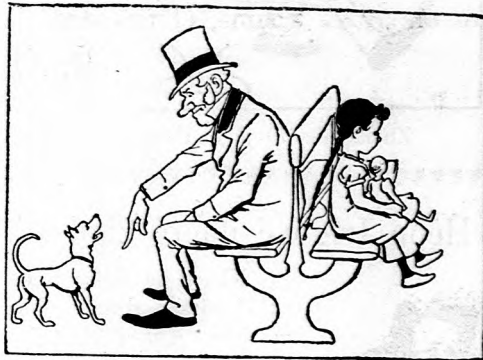
<p>1.
Ja som dobrý remeselník
Z tej trenčianskej stolice;
Ja viem ver' dobre drotovať
Hrce, mysy, ranglice.</p>	<p>4.
Ja som dobrý chleba hľadač
Z tej oravskej stolice,
Doma nemám ani chleba,
Lež všetko len v cudzine.</p>
<p>2.
Ja som dobrý remeselník
Z tej turčianskej stolice
Ja viem dobre okna robiť,
Čo kolvek zo skla kto chce.</p>	<p>5.
Ja som dobrý, usilovný
Robotník v tom Liptove;
Chodím do hôr, dolu Váhom
Po plťah a po dreve.</p>
<p>3.
Ja som bobrý remeselník
Z tej nitrianskej stolice,
Ja viem dobre košíky pliesť,
A iné, čo len kto chce.</p>	<p>6.
Ja som veru slabý občan
Z tej prešporskej stolice,
Som ľudák, prenasledujú
Ma úradskí velice.</p>

J. N. J.

Figliarsky Gaštan.

— Čili: prekvápený priateľ psov. —

1.

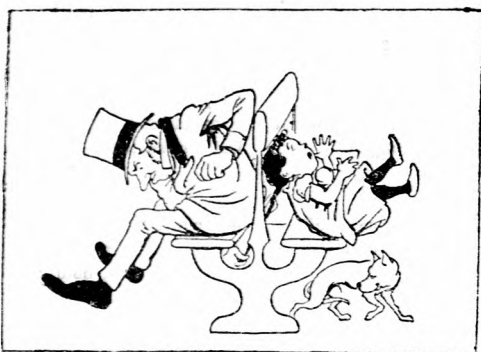
Gaštan aport, pod semká!

2.

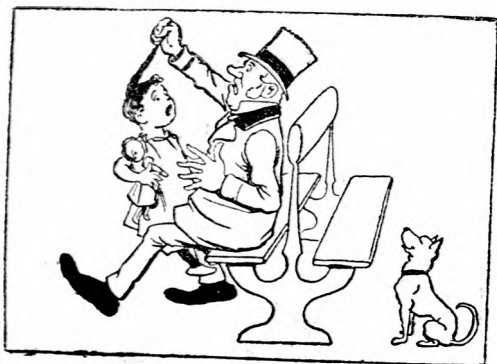
Gaštan ale preč sa fahá.

3.

Za chvost chce si pritiahnúť psíka.

4.

Zbadá ale, že je to Herminka.

Hepp Icigové dobré žiadosti.

Nhech od theba thak preč odfréi zdravý rhozum, jhako ho má phán Kharol Pulský.

Nhech thebe vo všetkom vždy dobré šťastie tak je phoslušné, jako ono slúžilo Karolovi Phulskému... v zbláznení sa.

Dhosthaň sa thy za správu obrazárne, a maj ty len thú jediná zlu obyehaj, že medzi všetkými obrazmi si jedine hlen živé vážiš a mhiluješ.

Mhaj thaké svhedomie, abhy ono ešte i stupavský mandáth prijalo.

Buďh utisnutý na dhôveru svobodnomyselnej stranky.

Nhech je khu tebe každý thaký rovný, jak rhovný jhe môj nosh.

Habakuk Morgensteinleben.

1.

Ja som veru vzdby bhoh
Priateľskhý k Bánffymu,
Nhech mbi zato hocaj
Všetky vlasý zhytú.

2.

Zidovského spholku
„Alliane“ som údom:
Preto som poslušný
Terajsím ministhrom.

3.

Nech by bol tam i sám
Pekelný čert, diabol,
Jha h'en na thú sthranu
Vheru dhám vždy hlas môj.

4.

Predsa ale s Bánffym
V j dhnej lodi chodí:
Sha ja vheru bhudem
Thuším throc' a hanbiť.

5.

Lebho hlen nedhávnó
V snemovni veľmužov
Jakhý zly žarth spravil,
Khed očul hlas Zichov.

6.

Že on ver' totizto
Then vysoký Bánffy
Sha nechce vyskriabať,
Na stolec Zichovský.

7.

Vtedy alhe Zichy
Odvethil v múdrosti:
Že on rozumel len
Stolec statočnosti.

8.

Vaj gešrin, vaj gešrin
To je už veľmi zle.
Že sha vždy, vždy dojú
Thu thaké škhandále.

N. J. J.

Kusy zrkadla.

Lebo pravdime miluješ a vtedy mnohých bláznami činíš; abo nemiluješ na ozaj a vtedy len jedného spraviš bláznom: — seba samého.

*

Radši prajem a radím dakomu, aby ho menovali bláznivým zalúbencom, nežli zalúbeným bláznom.

*

Mnohí ľudia si žiadajú, aby ich radši srdeco bolelo, nežli hlava.

*

Liek lakárnikovi i vtedy je osožný a s chosňom spojený, keď už neskoro je pre chorého kúpený.

*

Neobratný lekár je podobný smrti: mnohých ľudí pošle na druhý svet.

*

Žid v stolici kedysi a teraz.

Kedysi. Takto preukázal svoju vážnosť.

Teraz. Čujete-že, pánh minister, vy sthe nenie dost ponižený k námh, tho sa viac nesmhie stat, rhozumiete?!

— Na službu, proshim ponizene.

— ❧ — Anekdoty Herkó Pátra. ❧ —

Ale mu dal.

Dr. lekár: Odposťte pán farár, že som sa uneskoril a nechal som vás čakať s večerou; ale verte mi, že toľko mám práce: tí chorí ma tuším zabijú.

Jedon prítomný: Tedy predsa panuje pravda na svete.

Vinar.

Kupec na smrteľnej posteli: Synku nezabývaj, že víno sa dá zo všetkého robiť, ešte aj z hrozna.

Z dejín vandrovania vlasi.

Cez päť a dvadsiat rokov na hlave som mal kozaciu stícu.

V dva a päťdesiatom roku mám bradu ktorá bola prv stícou.

Pacient.

Lekár: Teda držte si v pamäti, že po obede nikdy nesmiete viac fajčiť, nežli jednu cigáru, lebo ináč by vám škodilo, keby ste viac fajčili.

Pacient: Iveľmi, prosím úctive.

Lekár (o dakofko dní neskôr): No pomohlo vám moje liečenie.

Pacient: Oh hej, celkom dobre sa cítim, len od tej popoludniajšej cigary sa vždy zle cítim, keď som ja pred tým nikdy nefajčil.

Žobrák.

Idte len vy, pán žobrák ďalej, a prídte v piatok, u mňa je vtedy deň chudobných. Vtedy aj vy dostanete tak, jako i druhí.

Žobrák: Ale pane, prosím pekne, veď som ja ešte nikdy nežobral; a to len nemôžete odomňa žiadať, abych to v deň piatocný započal.

Znamenitý lekár.

— Poznáte tohoto pána?

— Nie veru.

— A ved je on muž výborný; znamenito vie on choroby srdca liečiť.

— No vtedy on v skutku chýrečný a výborný muž lekársky byť musí.

— A však ani lekárom on nenie.

— A čím-že?

— Vedúci pozemkovej knižy.

Liškavá.

Knieža: Čo sa môjho nemladého veku týče, to nech vás nepovzbaví dobrej vôle.

Ballerina: Prosím, Knieža, aj rúcaniny môžu byť pekné.

Uprimný.

Žena (ku krémárovi pred krémou stojácejmu): Povedte mi, prosím vás, či je môj muž v nůtri?

Krémár: Počkajte, prosím vás úctive troška, sa ho opýtam, či vy smiete vedieť, že je on tu?

Háklivá otázka.

Jedna výborne vycibrená ale už nemálo obstarná slečinka stála pred súdom, ktorá zdvihla právo proti svojej neďaleko bývajúcej susede z tej príčiny, že jej táto na etí ublížila. Sudea sa jej pýta:

— Jako sa nazývate?

— Beta Podlupka.

— Jaké zamestnanie máte?

— Švajdlena som.

— Koľko rokov preletelo nad vašou hlavou?

— (Po krátkom rozmýšľaní): Prosím ponižene, odvolám žalobu.

Oprávnený ponos.

Prešporský chasník idúe na ponos, pretože si myslí, že mu jeho kamarát viac nakládol, nežli on jemu.

- No ty chasník Štefo, či si nebil Jura Šišku?
- Veru som i ja jeho bil.
- Vtedy prečos prišiel na ponos?
- Lebo ma on zbytočno namastil.

Pravdomluvný Fráter.

Pomsta je taká, jako lum-pák: zriedka spí.

Robený je kvet taký, jako veniee úmeleov: nezáadne.

Fehérváry je taký, jako jeho ztuška: dvojkej barvy.

Dobré priateľstvo je také, jako struna muzikanta: ľahko sa roztrhne.

Dým je taký, jako obratný zlodej: ztratí sa.

Pletka je taká, jako mnohé choroby: rozširuje sa.

Palica opravdivého gigerla je taká, jako nos opravdivého obrezanca: hrbatá.

Besednica.

Obratný zlodej.

Na Dolniakoch už viac rokami pred veľuljším časom žil jedon švárny krásny panák, ktorý ale takú zlú obyčaj mal, že všetko rád pohol, čili nič nechal rád na mieste. Kruh, v ktorom žil, poznal jeho prírodu, a preto ho ľudia ďaleko sa usilovali držať od seba; i zbadal on tu chladnosť. A preto do mesta si umienil zajst, kde chce preukázať, jako vie on svoje schopnosti použiť.

Na železničnej stanici pri jednom stole si upíjali dakolki veľkobruchatí nemci; vyprávali sa o gšefte, závdavku a iných bežiacich záležitostách.

Dorazilo viacej vlakov. Náš pán vstal hore, zaplatil, čo zedol a vypil, a sa opýtal, kedy môže íst do Ceglédu.

Sluha: Čo chvifa sa môže páčít na železnicu si sadnúť, jaknáhle dorazí vlak, ktorý sa ku Kečkemétu bude poberať.

S tým on hore stal a šiel k tým veľkožaludkovým švábom, reknúe: „Páni moji, prosím za odpuštenie, že vás mýlim v shovárke. Ja sa volám Korol Uskočil, som statkárom a zemänom. A poneváč som zbadal z vašej reči, že kupujete svine a

ovce a iný dobytok, ja bych vďačne mal s vami obchod.

Na jednej pustatine mám asi 400 oviec, a asi 300 kusov sviň na predaj; keby sme sa mohli porozumeť, vďačne bych s vami gšeft spravil.

Veľkobruchatám sa to páčilo a ochotní boli jeho vóli vyhovieť. Aj sa posrovnali a vopred dali panákovi 2000 zlatých, aby s ním odcestovali na p evzatie stáda odkúpeného. Medzitým sa ozvel zvoniec a krik, že sa má na železnicu sadnúť. Švábi ale ešte len teraz šli si kartu kúpiť i dostali na III. klas (triedu). On ale si na prvú kúpil a prosil veľkobruchatých za odpuštenie, že nemôže s nimi cestovať, lebo vraj on vždy na prvej triede cestuje a tak i teraz nemôže výnimku činiť.

Kartu si za klobúk vylepil, a švábi sa vyhovárili, že oni mu to nemajú ani najmien za zle, a pán veľkomožný podal ruku kupcom s tým slovom že v Kečkeméte sa zas spolu sиду, teraz ale vraj sa musí ponáhľať, aby i on si mohol sadnúť.

Železnica odfrčala, p. veľkomožný ale s úsmevom sa dýval po nej a sadol si na tú, ktorá do Ceglédu šla.

Páni kupci až v Kečkeméte sa zbadali, jako obišli: čo nemali za včasu v hlave, to im neskôr neosožilo ani v pate, lebo vzdor všetkého kurrentovania viac p. veľkomožného nevideli.

J. J.

Zartová obrázková hádka.

Ej no jako bych uvidel
Kde sa podel ten môj priateľ?
(Nech sa páči najst ho.)

Oriešky k rozlúšteniu.

1. Dnes týždeň som poukladala na policu 98 jablk vo viac radoch do takého poriadku, že do kola bolo ich 38: Každý deň som jedno s nich zedla, a predsa i dnes ich mám zase 38 do okola, lenže v inom poriadku. — V koľkých riadkoch, a po koľko bolo jablk dnes týždeň? A dnes tých 90 jablk do koľkých riadkov a po koľko som poukladala?

2. Do čoho idie všetko: Boh, nebo, zem, ľudia, stvory; slovom všetko?

3. Ktoré zviera je najmocnejšie na svete?

Rozluštené oriešky.

(K predošlému číslu 16.)

Reber.

Listareň redakcie.

Jan R. v Bp. Ovad musí byť prevziaty z najnovšieho čísla Herkó Pátra uhorského. Keď verš robíte, aspoň zreteľnosť a rovnaký počet slabíkov v riadkoch majte pred očima: odpustite, že zaslané diela sa, ponevák týmto požiadavkám nezodpovedajú, nemôžeme uverejniť. Nám samým je to najviac neprijemné.

Jozefa Pl. Vďaky za vašu mravnú podporu, hmotná podpora sa tým len majiteľa, mňa nie; predsa ale, aby budúcnosť týchto noviniek zabezpečená bola, dobre by bolo predplatiť sberať.

Bát J. G. Váš list sme dostali: srdečné vďaky!

Andrej R. vysl. f. Vašu najnovšiu pieseň uverejniť, je toľko, jako vám tlačovú právu zaviesť na krk. Jestli to na silu chcete, my môžeme vašej žiadosti vyhovieť, ale zodpovednosť žiadnej na seba neberieme.

Frašťák. „Opravdivý Kresťan“. Keby bol opravdivý, by nepotreboval sa chvástať a si na čelo vylepiť, že je „oprapdivý“: Kristus vždy len Spasiteľom sa menoval a nikdy opravdivým Spasiteľom.

Pudmerice. Sedliak. Keby ste sa sriekli, a dvaja predplatili, vtedy pol roka môže Herkó Páter na meno jedného, a v druhú polovicu roka na meno druhého chodiť: dve mená by listonoša myšlili.

Ncvé Mesto pri Váhu. Mariška N. Nemáte sa čoho obávať: my to veru nikomu nesdelíme. Veľmi krásno je to, že na nás nezabúdzate: na reči žida nepočúvajte. Tých pánov ste už dávno prekabátila ale i prekvápila; budete-li ďalej tak pokračovať, nevysloviteľné služby budete konať dobrej veci. Nech vás Pán Boh s takou budúcnosťou obdarí, jaká sila dobrej vôle koluje po vašich žilách.

Vyzvanie k predplateniu.

A): Poved mi na celý rok koľko stojí ten Herkó Páter?
B): Že štyri zlatovky stojí, povedal mi dobrý priateľ.
A): Je pravda, že aj uhorský toľko má za predplatok.
B): Lenže moje vrecko nemá k tomu dobrý dostatok.
A): Ah ja som o slovenskom už slyšal, že je lacnejší, lebo my sme, nežli maďar, o veľa chudobnejší
B): Predsa povedte mi, čo ste slyšal o tom predplatku?
A): Dajteže na pol roka len jednu celú zlatovku!
B): Ja som celkom pomätený, neviem, ani čo myslím, Nie štyri, lež dve zlatky stojí, viete vy to pod istým??
A): Už vám isto môžem vravieť, lebo však na čele stojí Noviniek, že Herkó Páter na rok len dva zlaté stojí.
Herkó Páter: A) ma pravdu, a nie B), ja to sám tito tvrdím, Na celý rok s dvoma zlatky budem celkom spokojným.

Prosba.

Prosíme ctené čítajúce slovenské obecnstvo, aby neztážovalo si niekedy niečo nám do redakcie zaslať, aby sme to v našom časopise mohli uverejniť. Veľmi sa hodia nám anekdoty, humoristické rozprávky, humoristické verše, menovite ktoré sa týkajú vyvoleného národa. Môžu byť karhané aj vidiecke liberálne časopisy, a iné tým podobné firmy Prosíme teda nie len hmotnú, ale aj o mravnú podporu, aby náš časopis mohol byť čím zábavnejší a aby mohol tým lepšie všetkým slušným požiadavkám vyhovieť.

S hlbokou úctou

Redakcia Herko Pátra.

Majiteľ a zodpovedný redaktor:

Jufo Markoš.

Hlavný pracovník: Napoleon Janda.

Tlačou „Pátrie“ Budapešť, Ůllői-ut (Köztelek).